

แรงจูงใจ ทักษะคิดและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง Motivation, Attitude, and Alcohol Drinking Behavior of Students at One University

ขวัญธิดา พิมพการ¹ ฤชดา ทองทับ² หทัยชนก เผ่าวิริยะ³ วุฒิพงษ์ เชื้อมนอก⁴ ภาวิดา ภูมิลุน⁵
Khwanthida Phimpakarn¹ Krisada Tongtub² Hathaichanok Phaowiriya³
Wuttipong Cheumnok⁴ Phavida Phoomilun⁵

¹⁻⁴ อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลศาสตรอัครราชกุมารี ราชนาวีวิทยาลัยจุฬาภรณ์

¹⁻⁴ Lecturer, Acharatchakumari College of Nursing, Chulabhorn Royal Academy

⁵ อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

⁵ Lecturer, Faculty of Science and Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

Correspond Author, E-mail: khwanthida.ph@cra.ac.th¹

E-mail: krisada.ton@cra.ac.th² hathaichanok.pha@cra.ac.th³ wuttipong.che@cra.ac.th⁴

Received: March 22, 2022; Revised: May 10, 2023; Accepted: May 15, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจ ทักษะคิด และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ทักษะคิด และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ จำนวน 310 คน ทำการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามแรงจูงใจในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แบบสอบถามทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแบบสอบถามพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง มีทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 86.77 มีระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงมากที่สุด (ร้อยละ 37.42) รองลงมาคือ ระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงต่ำ (ร้อยละ 36.45) และระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบอันตราย (ร้อยละ 26.13) แรงจูงใจและทัศนคติในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางสร้างมาตรการป้องกัน ลด ละ เลิก พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์

คำสำคัญ: แรงจูงใจ, ทักษะคิด, พฤติกรรม, การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Abstract

The purpose of this survey research studied the motivation, attitude and alcohol drinking behavior of college students and studied the relationship between motivation, attitude, and drinking behavior of students. The sample consisted of 310 qualified students, accidental sampling. The tools used to collect information include personal information, motivation questionnaire for Alcohol Consumption, questionnaire on attitudes toward alcohol consumption, and questionnaire on alcohol drinking behavior of students. Analyze Data Descriptive statistics were used: frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson product moment correlation coefficient. The results showed that: The subjects were moderately motivated to drink alcohol, their overall attitudes about alcohol consumption were at a moderate level of appropriate level. Alcohol drinking behavior, they used to drink alcohol (86.77%), the highest level of risky drinking alcohol (37.42%), the level of low-risk alcohol use (36.45%). Motivation and attitude to drink alcohol were negatively correlated with drinking behavior, significance at 0.05 level.

The results show that: the information obtained from the study can be used as a guideline for creating measures to prevent, reduce, and stop drinking alcohol.

Keywords: Motivation, Attitude, Behavior, Drinking Alcohol

บทนำ

สุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดที่คนนิยมดื่มมากทั่วโลก ซึ่งแบบแผนการดื่มสุราทั้งในด้านชนิดของเครื่องดื่ม ปริมาณ และพฤติกรรมการดื่มมีความแตกต่างกันตาม เพศ อายุ ศาสนา เศรษฐฐานะ ค่านิยมทางสังคม และสภาวะสุขภาพ นักดื่มกลุ่มที่มีฐานะดีอาจจะนิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาแพง เช่น เหล้า ไวน์ หรือเบียร์นำเข้า ในขณะที่ผู้ดื่มสุราหรือนักดื่มที่มีฐานะยากจนอาจจะนิยมดื่มสุราระบบภาณีมากกว่า เพราะมีราคาถูกกว่า ความชุกของการดื่มสุราในหญิงไทยต่ำกว่าในชายไทยเสมอมา ถึงแม้ว่า หญิงไทยจะมีแนวโน้มการดื่มสุราเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันก็ตาม ซึ่งเป็นแบบแผนที่คล้ายคลึงกับที่พบในประเทศอื่น ๆ ส่วนใหญ่ทั่วโลก (ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2565)

สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปตามการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19) และโครงสร้างของประชากร นอกจากนี้ด้วยการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อสังคมออนไลน์และกิจกรรมการตลาดที่เพิ่มมากขึ้นเป็นอย่างมาก ในรูปแบบ ข้อความ คำสแลง รูปภาพ หรือสื่อมัลติมีเดียต่าง ๆ ที่สามารถพบเห็นได้มากในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นเฟซบุ๊ก ไลน์ อิน สตราแกรม ทวิตเตอร์ ดิจิตัล เป็นต้น รวมทั้งการใช้ตราเสมือน และการให้ทุนอุปถัมภ์จากอุตสาหกรรมสุรา ส่งผลให้เกิดนักดื่มหน้าใหม่และผู้ดื่มมีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ (ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2565)

จากการศึกษาของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2565) เรื่องสถานการณ์การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน พบว่า ในสถานการณ์โควิด-19 ประชากรไทยอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป 11.78 ล้านคน หรือร้อยละ 20.65 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างน้อยหนึ่งครั้งในช่วง 30 วันก่อนการสำรวจครั้งนี้ โดยส่วนใหญ่เป็นประชากรชาย (10.10 ล้านคน หรือคิดเป็นความชุกร้อยละ 36.74 ประชากรชายไทยอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป) ส่วนประชากรหญิงมีเพียง 1.68 ล้านคน หรือร้อยละ 5.68 เท่านั้นที่ดื่มสุราในช่วง 30 วันก่อนการสำรวจ อัตราความ

ชุกของผู้ที่ดื่มใน 30 วันที่ผ่านมาสูงที่สุดในกลุ่มอายุ 25-44 ปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 26.97 และต่ำสุดในกลุ่มอายุ 15-19 ปี (ร้อยละ 5.44)

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ทักษะและพฤติกรรมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาทิเช่น เพศ อายุ มีความสัมพันธ์กับประเภทของเครื่องดื่ม ซึ่งข้อมูลจากการสำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชากร พ.ศ. 2564 พบว่า ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ นักดื่มไทยนิยมบริโภคมากที่สุด คือ เบียร์ เมื่อคิดเป็นสัดส่วนของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3 อันดับสูงสุดที่นักดื่มนิยม ดื่มมากที่สุด พบว่า นักดื่มร้อยละ 55.96 นิยมดื่มเบียร์มากที่สุดรองลงมาคือ สุราประเภทต่าง ๆ ได้แก่สุราขาว/สุรา กลั่นชุมชน สุราสี/สุราแดง และ ยาดองเหล้า/สุราจีน/วอดก้า/อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 40.98 และไวน์คูลเลอร์/สุราผสม น้ำผลไม้/เหล้าปั่น คิดเป็นร้อยละ 1.83 ตามลำดับ และ นักดื่มหญิงนิยมบริโภค เบียร์และไวน์ประเภทต่าง ๆ ทั้งไวน์องุ่นและไวน์คูลเลอร์มากกว่านักดื่มชาย (สัดส่วนของนักดื่มหญิงที่นิยมดื่มเบียร์ และไวน์มากที่สุดเท่ากับร้อยละ 70.21 และ 8.69 สัดส่วนในนักดื่มชายเท่ากับร้อยละ 52.37 และ 0.50 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มเยาวชนอายุต่ำกว่าเกณฑ์ (อายุ 15-19 ปี) ดื่มเบียร์บ่อยที่สุด คิด เป็นร้อยละ 68.50 (ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2565)

คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจ ทักษะและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา เพื่อนำผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ได้แก่ แรงจูงใจ ทักษะต่อการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สมมติฐานการวิจัย

แรงจูงใจ ทักษะต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและใช้เป็นข้อมูลเพื่อต่อยอดในการสร้างเสริมความรู้ในอนาคตต่อไป
2. สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน นโยบายในการลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษา
3. สะท้อนมุมมองในเชิงสังคมเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษากรอบแนวคิดของกรีนและครูเตอร์ Green & Kreuter (1999) สามารถนำมาอธิบายถึงสาเหตุของการเกิด พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ทั้งนี้จากการสืบค้นผลการวิจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้ตัวแปรที่สอดคล้องกับแนวคิดของกรีนและครูเตอร์ Green & Kreuter (1999) พบว่าทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญจพร ศรีชนาพันธ์ และคณะ (2563) พบว่า แรงจูงใจมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร (Population) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,285 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565) ซึ่งจำนวนนักศึกษามาจากกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ตัวอย่าง (Sample) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2565 โดยการหาขนาดตัวอย่างในการศึกษาใช้สูตรของ Yamane (1967) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เท่ากับ 305 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาอย่างน้อย จำนวน 310 คน เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บรวบรวมข้อมูลและได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนกลุ่มประชากรได้ โดยในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ดังนั้นการศึกษานี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา ทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ โดยแบบสอบถามประกอบด้วยกรอบคำถาม 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ แรงจูงใจ ที่อยู่อาศัย และการดื่มของบุคคลใกล้ชิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้แบบสอบถามของ พนิทกา ศรีคัมปนพรหม (2549) จำนวน 15 ข้อ โดยใช้การวัดค่าตัวแปรและเกณฑ์การให้ค่าระดับตัวแปรของแบบสอบถามใช้แบบวัดแบบ Likert scale

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้แบบสอบถามระดับจากทัศนคติต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนงนุช ใจชื่น (2556) ประกอบด้วยข้อคำถาม 15 ข้อ เกณฑ์การให้ค่าระดับตัวแปรของแบบสอบถามใช้แบบวัดแบบ Likert scale

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้แบบสอบถามระดับจากการดื่ม Alcohol use disorders identification test (AUDIT) ของสาวิตริ อัสณางค์กรชัย, สุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล และพันธุ์ภา กิตติรัตน์ไพบูลย์ (2556) พัฒนามาจากองค์การอนามัยโลก (Babor, Higgins-Biddle, Saunders, & Monteiro, 2001) ประกอบด้วยข้อคำถาม 11 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่ม Tryout จำนวน 30 คน
2. นำแบบสอบถามวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (สุวิมล ติรภานันท์, 2549) ซึ่งเกณฑ์การหาค่าความเชื่อมั่นกำหนดไว้ 0.70 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้คือ แบบสอบถามแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.930 แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.799 และแบบสอบถามพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.701
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการโดยผู้วิจัย ได้ส่งแบบสอบถามในรูปแบบ Google form ไปทางแอปพลิเคชัน LINE ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนรวบรวมเพื่อนำไปประมวลผลวิเคราะห์ผลการศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้การประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อการวิจัย ประกอบด้วย

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) คือ บรรยายลักษณะข้อมูล สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2) ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ได้แก่ วิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6. เกณฑ์การแปลผล

1) แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ

2) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลไว้ 3 ระดับ ดังนี้คือระดับ 1 มีคะแนนระหว่าง 0-7 คะแนน คือเป็นผู้ที่ไม่ดื่มหรือผู้ที่มีระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงต่ำแต่ควรดื่มน้อย ขัรบลดความเสี่ยงการทำงานกับเครื่องจักรระวางเมื่ออยู่ในที่สูง ระดับ 2 มีคะแนนระหว่าง 8-12 คะแนน คือเป็นผู้ที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงซึ่งก่อให้เกิดอันตรายได้ อาจมีอาการอ่อนเพลียนอนไม่หลับความดันโลหิตสูงเป็นต้น และระดับ 3 มีคะแนนตั้งแต่ 13 คะแนนขึ้นไป คือเป็นผู้ที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบอันตรายมีความเสี่ยงสูงหรือติดแอลกอฮอล์การดื่มระดับ นี้จะทำให้เกิดผลเสียต่อบุคคล ครอบครัว อาจเกิดปัญหาในการเรียนและครอบครัวได้ ควรเลิกดื่มโดยการ ไปปรึกษาแพทย์

การตีความหมายของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (บุญใจ ศิริสถิตยน์รากุล, 2550)

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
$r > 0.70$ หรือ $r < -0.70$	มีความสัมพันธ์มาก
$0.30 \leq r \leq 0.70$ หรือ $-0.70 \leq r \leq -0.30$	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
$-0.30 < r < 0.30$	มีความสัมพันธ์น้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของนักศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามสภาพส่วนบุคคล (n = 310)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			พักอาศัยอยู่กับ		
ชาย	176	56.77	คนเดียว	87	28.06
หญิง	134	43.23	พ่อแม่	81	26.13

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)			เพื่อน	120	38.39
18	9	2.90	แฟน	16	4.84
19	48	15.48	ญาติพี่น้อง	8	2.58
20	137	44.19	การดื่มของบุคคลในครอบครัวหรือเพื่อนสนิท		
21	76	24.53	เพื่อน	278	89.68
22	40	12.9	แฟน	82	26.45
รายได้ต่อเดือน			พ่อ	187	60.32
น้อยกว่า 5,000 บาท	82	26.45	แม่	71	22.9
5,000 – 10,000 บาท	152	49.03	พี่	127	40.97
10,001 – 15,000 บาท	59	19.03	น้อง	40	12.90
15,001 บาทขึ้นไป	11	3.55	ญาติสนิท	133	42.90
ไม่มีรายได้	6	1.94			
สถานที่พักอาศัย					
หอพักมหาวิทยาลัย	51	16.45			
หอพักนอก	144	46.45			

จากตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.77) ซึ่งมีอายุ 20 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 44.19) รองลงมาคืออายุ 21 ปี (ร้อยละ 24.53) อายุ 19 ปี (ร้อยละ 15.78) ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท (ร้อยละ 49.03) รองลงมาคือ น้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 26.45) และ 10,001 – 15,000 บาท (ร้อยละ 19.03) ตามลำดับด้านที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามพบว่าอยู่หอพักนอกมหาวิทยาลัยมากที่สุด (ร้อยละ 48.45) รองลงมาคือ หอพักในมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 18.45) โดยนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามพักอาศัยอยู่กับเพื่อนมากที่สุด (ร้อยละ 38.39) และพบว่าส่วนใหญ่การดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัวหรือเพื่อนสนิทคือ เพื่อนของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด (ร้อยละ 89.68)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ อยากรู้ อยากลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 คลายความเครียดจากการเรียน การทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และช่วยให้บรรยากาศในการสร้างสรรค์ มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ส่วนแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ช่วยให้ร่างกายสดชื่น ตื่นตัว กระปรี้กระเปร่า กระฉับกระเฉง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 เพื่อไม่ให้รู้สึกแปลกแยกจากสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนฝูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 เพื่อแสดงออกซึ่งความเป็นตัวของตัวเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 ช่วยสร้างความมั่นใจในตัวเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 เพื่อให้ลืมปัญหา เพราะมีปัญหา ไม่รู้จะแก้อย่างไร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.7 คลายความเหงา โดดเดี่ยว หดหู่ใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ส่วนแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่อยู่ใน

ระดับต่ำ ได้แก่ สร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวให้เป็นคนที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 มีเวลาว่าง ไม่รู้จะทำอะไร เป็นการฆ่าเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 ประชดชีวิต ประชดสังคม เพื่อความพอใจของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.07 ส่วนที่เหลือมีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ผลการวิเคราะห์ทัศนคติเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง พบว่านักศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) เมื่อพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งมีทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X}=3.22$) เมื่อพิจารณาทัศนคติเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีทัศนคติที่เหมาะสมอย่างยิ่งคือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอันตรายต่อสุขภาพชีวิต และทรัพย์สิน ($\bar{X}=4.36$) และข้อที่มีทัศนคติที่เหมาะสมปานกลางคือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้สดชื่น กระปรี้กระเปร่า กระฉับกระเฉง ร่างกายตื่นตัวขึ้น ($\bar{X}=3.31$) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปริมาณมาก ๆ ทำให้เลือดไหลเวียนในร่างกายดีขึ้น ($\bar{X}=2.96$) ข้อที่มีทัศนคติที่ไม่เหมาะสมคือ คนที่มีสุขภาพแข็งแรงเมื่อดื่มแอลกอฮอล์จะไม่ส่งผลต่อสุขภาพ ($\bar{X}=2.25$) ส่วนทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}=3.67$) เมื่อพิจารณาทัศนคติเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีทัศนคติที่เหมาะสมมากคือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาชีวิตอย่างใด ($\bar{X}=3.78$) งานเลี้ยงต่าง ๆ ต้องมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้งานสนุกสนาน ($\bar{X}=3.73$) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วยคลายความเครียดจากการเรียนหรือการทำงาน ($\bar{X}=3.67$) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เข้ากับเพื่อนได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}=3.50$) และทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านค่านิยมของสังคมโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X}=3.20$) เมื่อพิจารณาทัศนคติเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีทัศนคติที่เหมาะสมอย่างยิ่งคือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคล ($\bar{X}=4.44$) และข้อที่มีทัศนคติที่เหมาะสมมากคือการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการสิ้นเปลือง ($\bar{X}=4.04$) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนของคุณไม่ใช่สิ่งเลวร้าย เป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น ($\bar{X}=3.77$) และข้อที่มีทัศนคติที่เหมาะสมปานกลางคือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ว่าที่ใด เป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ ($\bar{X}=2.59$) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แสดงถึงความเป็นคนทันสมัย ($\bar{X}=2.53$) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้รู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่ ($\bar{X}=2.59$) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนของคุณเป็นสิ่งที่น่าชื่นชม ($\bar{X}=2.42$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง พบว่า ส่วนใหญ่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถึงร้อยละ 86.77 และไม่เคยดื่มร้อยละ 10.00 โดยในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะดื่มเดือนละครั้งหรือน้อยกว่า ร้อยละ 40.00 และจะดื่มเบียร์มากกว่า 4-6 กระป๋องหรือเหล้ามากกว่า 4-6 เป๊ก ร้อยละ 36.46 และดื่มเบียร์ในคราวเดียวกันมากกว่า 6 กระป๋อง/เหล้ามากกว่า 6 เป๊ก ในเพศชายและจำนวนมากกว่า 4 กระป๋อง/เหล้ามากกว่า 4 เป๊ก ในเพศหญิงสัปดาห์ละครั้ง ร้อยละ 30.00 และเมื่อเริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วไม่เคยไม่สามารถหยุดดื่มได้ ร้อยละ 63.88 และไม่เคยเลยที่การดื่มเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ตามปกติอย่างที่เคยทำได้มาก่อน ร้อยละ 61.61 และไม่เคยต้องการดื่มในตอนเช้าเพื่อให้อารมณ์ดีขึ้นหลังจากที่ได้ดื่มจัดมาก่อนหน้านี้ ร้อยละ 72.26 และไม่เคยรู้สึกผิด หรือรู้สึกเสียใจภายหลังการดื่ม ร้อยละ 62.90 และไม่เคยที่การดื่มทำให้ไม่สามารถจดจำได้ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างในคืนที่ผ่านมา ร้อยละ 46.77 และไม่เคยมีคนได้รับบาดเจ็บจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อย 74.20 รวมถึง

นักศึกษาไม่เคยมีแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อน ญาติแสดงความเป็นห่วงในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 69.68

ตารางที่ 2 ระดับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง (n=310)

ระดับพฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการดื่มแบบอันตราย (13 คะแนนขึ้นไป)	81	26.13
ระดับการดื่มแบบเสี่ยง (8-12 คะแนน)	116	37.42
ระดับการดื่มแบบเสี่ยงต่ำ (0-7 คะแนน)	113	36.45

$\bar{X} = 9.14$, คะแนน SD = 5.52 คะแนน, Max = 31 คะแนน, Min = 0 คะแนน

จากตารางที่ 2 ระดับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง พบว่า มีระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงมากที่สุด (ร้อยละ 37.42) รองลงมาคือ ระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงต่ำ (ร้อยละ 36.45) และระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบอันตราย (ร้อยละ 26.13)

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ทศนคติ และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง (n=310)

		พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ทศนคติในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	Pearson Correlation	-.141*
แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	Sig. (2-tailed)	-.203**

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติ และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ทศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย ($r = -0.14$) และผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า แรงจูงใจเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย ($r = -.203$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแรงจูงใจ ทักษะคิด และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา เพื่อศึกษาทัศนคติในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ทักษะคิด และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ปีการศึกษา 2565 โดยคำนวณจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้แบบประเมินระดับจากการดื่ม Alcohol use disorders identification test (AUDIT) จำนวน 11 ข้อ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 5 ตอนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งมีอายุ 20 ปีมากที่สุด และนักศึกษามีรายได้น้อยต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท ด้านที่พ่อกาติยของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามพบว่า อยู่หอพักนอกมหาวิทยาลัยมากที่สุด และส่วนใหญ่พ่อกาติยอยู่กับเพื่อน และยังพบว่ามีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดถึงร้อยละ 89.68

2. แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ช่วยให้บรรยากาศในการสร้างสรรค์มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน

3. ทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลางโดยเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต และทรัพย์สิน ด้านปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาทัศนคติเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ทัศนคติเหมาะสมอย่างยิ่งคือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคล

4. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า นักศึกษาเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 86.77 มีระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงมากที่สุด (ร้อยละ 37.42) รองลงมาคือ ระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงต่ำ (ร้อยละ 36.45) และระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบอันตราย (ร้อยละ 26.13)

5. การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1) ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย ($r=-0.14$)

2) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า แรงจูงใจเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย ($r = -.203$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องแรงจูงใจ ทักษะคิด และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นักศึกษามีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง โดยพบว่าแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาที่อยู่ในระดับสูง คือ ช่วยให้บรรยากาศในการสร้างสรรค์มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ปัญจพร ศรีชนาพันธ์ และคณะ (2563) ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจภายนอก มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกที่ทำให้เกิดการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์

ทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นักศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง เมื่อพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง และด้านปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เนื่องจากแบบสอบถามที่ใช้ศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ถามถึงทัศนคติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาเอง ไม่ได้มองถึงปัญหาของสังคมโดยรวม ดังนั้น จึงอาจเกิดจากสภาพสังคมในหมู่นักศึกษาด้วยกันเองหรือจากสื่อโฆษณาต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างภาพลักษณ์ของสื่อในทางสังคม โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางดนตรีและกีฬา ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกเป็นมิตรกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการเห็นผู้ใหญ่ใช้สุราในงานรื่นเริง การพบปะสังสรรค์ รวมไปถึง การใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการช่วยแก้ไขปัญหาชีวิตและบรรเทาความคับข้องใจซึ่งมักพบเห็นได้ทั่วไปจากการสะท้อนปัญหาของสังคมในวงกว้างทั้งในรูปแบบของละครและภาพยนตร์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ โชติระวี อินจำปา และบุญญา วงศ์พิมล (2565) พบว่า ทัศนคติต่อการดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ และการรับรู้ความรุนแรงในการดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พฤติกรรมเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากการประเมินระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้แบบประเมินปัญหาจากการดื่ม Alcohol use disorders identification test (AUDIT) พบว่านักศึกษาร้อยละ 86.77 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงมากกว่าการดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงต่ำและแบบอันตราย หมายความว่า นักศึกษาเป็นผู้มีระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงร้อยละ 37.42 คือ เป็นการดื่มแบบค่อนข้างอันตราย ควรดัดนิสัยขณะขับรถ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชิวฮวย แซ่ลิ้ม (2560) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบมีความเสี่ยงมากกว่าแบบมีความเสี่ยงต่ำ และจากผลการศึกษาจะเห็นว่านักศึกษามีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงต่ำเป็นอันดับที่ 2 คือร้อยละ 36.45 หมายความว่า มีนักศึกษาที่ดื่มแบบมีความเสี่ยงต่ำหรือไม่ทำให้ติดแอลกอฮอล์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เพชรรัตน์ กิจสน (2564) พบว่า พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับการดื่มแบบ

เสี่ยงต่ำผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับต่ำและคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอยู่ในระดับสูง ส่วนปัจจัยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แก่การจ่ายค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เองทุกครั้ง การมีสมาชิกในครอบครัวดื่ม ค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อเดือน ไม่มีอาการเมาหลังการดื่ม ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ และมีเพื่อนฝูง/คนรู้จักร่วมดื่ม ซึ่งสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ร้อยละ 59.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการศึกษาของ จุฑารัตน์ สิริปัญญา และคณะ (2564) พบว่า ความชุกของการดื่มพบร้อยละ 43.3 กลุ่มดื่มร้อยละ 33.6 เคยดื่มหรือดื่มบ้างใน 1 ปีที่ผ่านมา (ร้อยละ 9.7) กลุ่มดื่มส่วนใหญ่มีระดับเสี่ยงน้อย (ร้อยละ 65.9) รองลงมาคือ ระดับดื่มเสี่ยง (ร้อยละ 30.5)

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Schiffman and Kanuk (1994) ให้ความหมายของทัศนคติ (Attitude) คือ ความโน้มเอียงที่เรียนรู้เพื่อให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออาจหมายถึงการแสดงความรู้สึกภายในที่สะท้อนว่า บุคคลมีความโน้มเอียง พอใจ หรือไม่พอใจต่อบางสิ่ง จากผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง มีทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยนักศึกษาที่มีทัศนคติเชิงลบเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่ำ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักศึกษาที่มีความเห็นว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอันตราย ดื่มไปแล้วไม่ติดต่อสุขภาพชีวิตและทรัพย์สิน ดื่มไปแล้วไม่ได้แก้ปัญหาคือชีวิตแต่อย่างใด จะมีพฤติกรรมในการหลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากปัจจุบันรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนมากขึ้น มีกฎหมาย มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้รณรงค์ในโครงการต่างๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ นธกร วิโสรัมย์, นิชาภัทร มณีพันธ์, วรนาถ พรหมศร, และ ภิญญาดา สมดี (2565) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มไม่ขับ ได้แก่ ความรู้ ทัศนคติ การรับรู้อิทธิพลของเพื่อน การรับรู้อิทธิพลของกฎหมายกฎจราจร และอิทธิพลของสื่อต่างๆ สามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มไม่ขับของวัยรุ่นได้

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ยังมีแรงจูงใจในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำก็จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกาญจนา เลิศถาวรธรรม, กรรณิการ์ กิจนพเกียรติ และ เขียวลักษณ์ มีบุญมาก (2565) พบว่า ผู้ติดสุราจะมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลิกดื่มสุร่าอยู่ในระดับปานกลาง แรงจูงใจในการเลิกดื่มสุร่าอยู่ในระดับเมื่อน้อย และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเลิกดื่มสุร่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับแรงจูงใจในการเลิกดื่มสุร่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติและข้อเสนอแนะในเชิงวิชาการ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า แรงจูงใจในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา คือช่วยให้บรรยากาศในการสังสรรค์มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ซึ่งสอดคล้องกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อต่าง ๆ ที่มีการเน้นในการสร้างมีตราภาพซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยย่อยที่ทำให้เยาวชนหันไปส่งเสริมค่านิยมผิด ๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอรัฐควรจะมีมาตรการและนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการโฆษณาของสื่อต่าง ๆ เพื่อให้มีเนื้อหาที่เหมาะสม ไม่ไปกระตุ้นความอยากทดลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน ควรควบคุมถึงการนำเสนอภาพที่สะท้อนสังคมของละครและภาพยนตร์ให้มีความเหมาะสมพอควรและควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับโทษทั้งทางตรงและทางอ้อมของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ด้วย
2. จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ทักษะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงลบ คือเมื่อมีทัศนคติที่ไม่ดีกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็จะส่งผลต่อการหลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอให้รัฐควรมีนโยบายและมาตรการที่ช่วยกระตุ้นให้นิสัยได้ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ควรมีการรณรงค์ เมาไม่ขับโดยให้ผู้ประสบอุบัติเหตุจากการดื่มสุราเป็นคนนำเสนอ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอให้มหาวิทยาลัยสร้างจิตสำนึกที่ดีผ่านสื่อโฆษณาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย เช่น สร้างสื่อโฆษณาที่บอกถึงโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ครอบครัว และสังคม โดยรวม เป็นต้น
2. ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้และรณรงค์ให้นักศึกษาไม่ดื่มสุราในสถานที่ราชการ หอพัก อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง มีผู้ดื่มแบบอันตรายถึงร้อยละ 26.13 ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเฉพาะผู้ที่มีภาวะการดื่มแบบอันตราย เพื่อให้ทราบถึงเหตุผล ปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมดื่มแอลกอฮอล์อันตรายซึ่งอาจส่งผลเสียในอนาคต ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางสร้างมาตรการป้องกัน ลด ละ เลิก พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เช่น การมีสถานบันเทิงรอบมหาวิทยาลัย การที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม ค่านิยมของนักศึกษา เป็นต้น เพื่อหาสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การวางแผนและป้องกันการดื่มของนักศึกษาในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา เลิศถาวรธรรม, กรรณิการ์ กิจนพเกียรติ และ เยาวลักษณ์ มีบุญมาก. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และแรงจูงใจในการเลิกดื่มสุราของผู้ติดสุราที่เข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลราชบุรี. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี*, 5(1), 85-97.
- จุฑารัตน์ สติปัญญา และคณะ. (2564). *การพัฒนาแบบป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในเด็กและเยาวชน โดยความร่วมมือของชุมชน.แผนงานศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: สงขลา.*

- โชติระวี อินจำปา และบุญดา วงศ์พิมล. (2565). ปัจจัยต้นเหตุ พฤติกรรมเสี่ยง และแรงจูงใจที่ส่งผลให้เกิดการดื่มเครื่องดื่มผสม แอลกอฮอล์ของประชากรในเขตภาคเหนือตอนบน. *วารสารพยาบาลสภากาชาดไทย*, 15(1), 64-76.
- ชีวันชัย แซ่ลิ้ม, กนกพร หมูพยัคฆ์ และนันทวัน สุวรรณรูป. (2560). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 37(3), 25-36.
- นธกร วิโสรัมย์, นิชาภัทร มณีพันธ์, วรรณถ พรหมศวร, และ ภิญญดา สมดี. (2565). ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มไม่ขับ ของวัยรุ่นชาย ตำบลหลักเขต จังหวัดบุรีรัมย์. *ราชวดีสาร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์*, 12(2), 81-96.
- นงนุช ใจชื่น. (2556). *การรับรู้ การจดจำ การครอบครอง และการให้ความหมายที่มีต่อสิ่งของที่มีตราสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับ ทศนคติและพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนไทย*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาสารคาม.
- บุญใจ ศิริสถิตยนากุล. (2550). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). บริษัทยูเออนด์ไอ อินเตอร์มีเดีย จำกัด.
- ปัญญพร ศรีชนาพันธ์ และคณะ. (2563). ปัจจัยต้นเหตุ พฤติกรรมเสี่ยง และแรงจูงใจที่ส่งผลให้เกิดการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ของประชากรในเขตภาคเหนือตอนบน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 9(2), 26-41.
- พนิตกา ศรีคณนพรหม. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ของวัยรุ่นหญิงในกรุงเทพมหานคร*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพชรรัตน์ กิจสน. (2564). การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ และคุณภาพชีวิตของประชาชน จังหวัดสุโขทัย. *วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ*, 14(3), 275-287.
- ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2565). *เอกสารวิชาการแบบแผนและแนวโน้มพฤติกรรมการดื่มสุราของประชากรไทย*.
<https://cas.or.th/wp-content/uploads/2022/05/FF-chapter-1-For-Print.pdf>
- สาวิตรี อัมมฉัตรกรชัย, สุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล และพันธันภา กิตติรัตนไพบูลย์. (2556). *แบบคัดกรองประสบการณ์การดื่มสุรา สูบบุหรี่ และใช้สารเสพติด คู่มือใช้ในสถานพยาบาลปฐมภูมิ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). แผนงานการพัฒนา รูปแบบการดูแลผู้เสพสารเสพติดในชุมชน.
- สุวิมล ติรณานันท์. (2549). *การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Green, L. W., & Kreuter, M. W. (1999). *Health promotion planning: An education and environmental approach*. Mayfield Publishing Company.
- Schiffman, Leon G; & Kanuk, Leslie Lazar. (1994). *Consumer Behavior* (5th ed.). Prentic-Hall.
- Yamane, Taro. (1976). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). Harper and Row.